

Abstrakt

Univerzita Karlova v Prahe, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové
Katedra lekárskeho a biologického vied

Autor: Silvia Klčová

Vedúci práce: PhDr. Zdenka Kudláčková, Ph.D.

Forma: Bakalárska práca

Študijný program: Zdravotnícka bioanalytika

Názov práce: Osteoporóza – súčasné trendy v diagnostike a terapii

Cieľ práce: Táto bakalárska práca je zameraná na priblíženie problematiky osteoporózy. Cieľom práce je zhrnúť súčasné poznatky o tomto ochorení, a to predovšetkým o spôsoboch a metódach jeho diagnostiky a terapie.

Hlavné poznatky: Osteoporóza je progresívne metabolické ochorenie kostí, ktorého podstatou je nerovnováha v kostnej prestavbe. Toto ochorenie sa vyznačuje úbytkom kostného tkaniva a vznikom poréznych kostí, ktoré sú náchylné k vzniku zlomenín. Práve zlomeniny sú najzávažnejšou komplikáciou osteoporózy. V tejto práci sú detailne popísané v súčasnosti využívané diagnostické metódy a terapeutické možnosti. Rozpoznanie prítomnosti osteoporózy a následné zahájenie terapeutických opatrení je podstatnou zložkou v zvládnutí ochorenia. Existuje niekoľko prístrojových aj laboratórnych metód používaných k diagnostike, ktoré sú založené na rozličných princípoch. K zvládaniu tohto ochorenia je najčastejšie využívaná farmakoterapia ovplyvňujúca kostnú prestavbu, navodzujúca zmeny v prítomnosti či funkčnosti výkonných buniek kosti. K zlepšeniu kvality života u osôb trpiacich osteoporózou je taktiež odporúčané vykonávať adekvátnu fyzickú aktivitu a požívať vyváženú stravu.

Záver: Najvyužívanejšou diagnostickou technikou osteoporózy je dvoj-energetická röntgenová absorpciometria, ktorá skúma hustotu kosti. Laboratórne metódy diagnostiky sa zameriavajú na stanovenie hodnôt hormónov, enzýmov, a iných látok súvisiacich s kostným metabolizmom. V neposlednom rade je možné skúmať hladiny markerov kostnej prestavby. Osteoporóza sa nedá vyliečiť, je možné len znížiť riziko vzniku zlomenín. Terapia tohto ochorenia zahŕňa využitie farmakologických látok, ktoré potláčajú kostnú resorpciu či podporujú kostnú tvorbu. Celkové zdravie kostí je možné zlepšiť silovými cvičeniami a cvikmi k podpore stability, rovnováhy a flexibility. V jedálničku osteoporotických pacientov by nemal chýbať dostatočný príjem mikronutrientov a makronutrientov, predovšetkým proteínov a vápnika. Na mieste je taktiež suplementácia vitamínu D.

Kľúčové slová: kosť, zlomenina, osteoporóza, diagnostika, denzitometria, markery kostného obratu, farmakoterapia, fyzická aktivita